

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลยางสูง

เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่เป็นการสมควรให้มีข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลยางสูง ว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม องค์การบริหารส่วนตำบลยางสูงโดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลยางสูงและนายอำเภอขาณุวรลักษบุรี จึงตราข้อบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลยางสูง เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลยางสูงตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบัญญัตินี้

“สัตว์” หมายความว่า สัตว์ทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นสัตว์เลี้ยงหรือสัตว์ป่าหรือสัตว์ชนิดอื่น ๆ

“การเลี้ยงสัตว์” หมายความว่า กรรมวิธีหรือวิธีการที่จะดูแลให้สัตว์นั้นเจริญเติบโตและมีชีวิตอยู่ได้เพื่อไว้ขายหรือการค้าหรือเพื่อพักผ่อนหย่อนใจหรือเป็นงานอดิเรกการมีสัตว์ไว้ในครอบครองและดูแลเอาใจใส่บำรุงรักษา ตลอดจนให้อาหารเป็นอาจิน

“การปล่อยสัตว์” หมายความว่า การสละการครอบครองสัตว์ หรือปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์โดยปราศจากการควบคุม

“เจ้าของสัตว์” หมายความว่า รวมถึงผู้ครอบครองสัตว์ด้วย

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายความว่า คอกสัตว์ กรงสัตว์ ที่ขังสัตว์ หรือสถานที่ในลักษณะอื่นที่มีการควบคุมของเจ้าของสัตว์

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

“สิ่งปฏิกูล” หมายความว่า อุจจาระหรือปัสสาวะ และหมายความรวมถึงสิ่งอื่นใดซึ่งเป็นสิ่งโสโครกหรือมีกลิ่นเหม็น

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสูง

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

“ผู้ได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลสูง

ข้อ ๔ ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสูงเป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ เพื่อประโยชน์ในการรักษาภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่นหรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ให้พื้นที่ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลสูงเป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

ข้อ ๖ ห้ามมิให้มีการเลี้ยงสัตว์ชนิดหรือประเภทเหล่านี้ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสูงโดยเด็ดขาด ได้แก่

- (๑) หนูพิษและงูที่อาจเกิดอันตรายแก่คนและสัตว์เลี้ยง
- (๒) ปลาปิรันยา
- (๓) คางคกไฟ
- (๔) สัตว์ดุร้ายต่าง ๆ
- (๕) สัตว์มีพิษร้ายอื่น ๆ
- (๖) สัตว์ต้องห้ามตามกฎหมายอื่น ๆ

ข้อ ๗ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลยางสูงเป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ดังต่อไปนี้

- (๑) ช้าง
- (๒) ม้า
- (๓) โค
- (๔) กระบือ
- (๕) แพะ
- (๖) แกะ
- (๗) ล่อ
- (๘) ลา
- (๙) สุกร
- (๑๐) สุนัข
- (๑๑) แมว
- (๑๒) ไก่
- (๑๓) ห่าน
- (๑๔) นก

(๑๕) สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าซึ่งได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้

ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดประเภท และชนิดสัตว์ที่ต้องควบคุมการเลี้ยงเพิ่มเติม ทั้งนี้ โดยอาจควบคุมการเลี้ยงสัตว์เฉพาะในเขตท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง หรือเต็มพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลยางสูง

ข้อ ๘ ห้ามเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ประเภทช้าง ม้า โค กระบือ แพะ แกะ ล่อ ลา สุกร สุนัข แมว ไก่ ห่าน และนกในเขตพื้นที่ถนนสาธารณะทุกสายซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลยางสูงรับผิดชอบดูแล

การเลี้ยงหรือปล่อยตามวรรคหนึ่งนั้น คือกรณีกระทำการเป็นประจำเป็นอาจิน หรือไม่สนใจควบคุมดูแลสัตว์จนเข้าใจได้ว่าการใช้พื้นที่ถนนสาธารณะเป็นที่เลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

ข้อ ๙ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสูง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกประกาศกำหนดเขตพื้นที่เลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ที่ต้องควบคุมตามข้อ ๘ โดยให้มีมาตรการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดจำนวน ประเภท และชนิดของสัตว์ที่เลี้ยง

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการทำทะเบียนตามประเภทและชนิดของสัตว์

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการปล่อยสัตว์

ข้อ ๑๐ นอกจากการเลี้ยงสัตว์ตามปกติวิสัยแล้วเจ้าของสัตว์จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีสถานที่เลี้ยงสัตว์ที่มั่นคงแข็งแรงตามความเหมาะสมแก่ประเภท และชนิดของสัตว์ และมีขนาดเพียงพอแก่การดำรงชีวิตของสัตว์ มีแสงสว่างและการระบายอากาศที่เพียงพอ มีระบบการระบายน้ำและบำบัดของเสียที่เกิดขึ้นอย่างถูกสุขลักษณะ

(๒) รักษาสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดอยู่เสมอ จัดเก็บสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะเป็นประจำ ไม่ปล่อยให้เป็นที่สะสมหมักหมมจนเกิดกลิ่นเหม็นรบกวนผู้ที่อยู่บริเวณใกล้เคียง

(๓) เมื่อสัตว์ตายลงเจ้าของสัตว์จะต้องกำจัดซากสัตว์และมูลสัตว์ให้ถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันมิให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงหรือสัตว์นำโรค ทั้งนี้ โดยวิธีที่ไม่ก่อเหตุรำคาญจากกลิ่น ควัน และไม่เป็นเหตุให้เกิดการปนเปื้อนของแหล่งน้ำ

(๔) จัดให้มีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์ เพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์

(๕) ให้เลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่ของตน ไม่ปล่อยให้สัตว์อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ โดยปราศจากการควบคุม กรณีเป็นสัตว์ดุร้ายจะต้องเลี้ยงในสถานที่หรือกรงที่บุคคลภายนอกเข้าไปไม่ถึงตัวสัตว์ และมีป้ายเตือนให้ระมัดระวังโดยสังเกตได้อย่างชัดเจน

(๖) ไม่เลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

(๗) ควบคุมดูแลสัตว์ของตนมิให้ก่ออันตรายหรือเหตุรำคาญต่อผู้อื่น

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น รวมทั้งข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสูง

หมวด ๒
การควบคุมการเลี้ยงสัตว์

ข้อ ๑๑ กรณีการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งดำเนินการในลักษณะของฟาร์มเลี้ยงสัตว์ หรือเลี้ยงสัตว์เป็นจำนวนมาก เจ้าของสัตว์ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามข้อ ๑๐ อย่างเคร่งครัด เพื่อการดูแลสุขภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้เลี้ยงสัตว์และต้องปฏิบัติตามมาตรการเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคหรือเหตุรำคาญอันเกิดจากการเลี้ยงสัตว์ ดังนี้

(๑) การดูแลสุขภาพและสุขลักษณะของสถานที่เลี้ยงสัตว์ต้องทำรางระบายน้ำรับน้ำโสโครกไปให้พ้นจากที่นั้นโดยสะดวกและเหมาะสม

(๒) การระบายน้ำเสียต้องไม่ให้เป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้ใช้น้ำแหล่งสาธารณะ

(๓) ต้องจัดให้มีระบบกักเก็บหรือบำบัดน้ำเสียให้เหมาะสม ทั้งนี้ ต้องไม่ทำให้เกิดกลิ่นเหม็นจนสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยข้างเคียง

(๔) ต้องทำความสะอาด กวาดล้างสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้อยู่ในภาวะอันดีเสมอ

(๕) ต้องรักษาสถานที่ อย่าให้เป็นที่พักพิงของแมลงวัน แมลงสาบ ยุง หรือสัตว์นำโรคอื่น ๆ และต้องเก็บวัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ในการเลี้ยงสัตว์ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเสมอ

(๖) ต้องมีที่รองรับมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะจำนวนเพียงพอ

ข้อ ๑๒ หลังจากที่ข้อบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้ผู้ใดประสงค์จะเลี้ยงสัตว์ตามข้อ ๑๑ ต้องได้รับความยินยอมจากการประชุมประชาคมหมู่บ้านและได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ผู้ขออนุญาตดังกล่าวให้ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบและเงื่อนไขที่กำหนดพร้อมด้วยหลักฐานดังต่อไปนี้อย่างละ ๑ ชุด

๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

๒) สำเนาทะเบียนบ้าน

๓) หนังสือแสดงความเป็นเจ้าของที่ดิน

๔) เอกสารหรือหลักฐานอื่นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นสมควรเรียกเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณา

การอนุญาตตามวรรคหนึ่งนั้นต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่าสถานที่เลี้ยงสัตว์นั้นเป็นบริเวณที่โปร่ง อากาศถ่ายเทสะดวก มีต้นไม้ให้ร่มเงาพอสมควร ตั้งอยู่ห่างจากแหล่งชุมชน ศาสนสถาน โบราณสถาน สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล หรือสถานที่ของราชการอื่น ๆ ในระยะที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ และไม่ก่อเหตุรำคาญต่อชุมชน

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่มีเหตุควรสงสัยว่าสัตว์ที่เลี้ยงนั้นเป็นโรคอันอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพของบุคคลทั่วไปให้เจ้าของสัตว์ แยก กักสัตว์นั้นไว้ต่างหากและแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขทราบ รวมถึงต้องแจ้งให้สัตวแพทย์ของหน่วยงานราชการทราบและต้องปฏิบัติตามคำแนะนำโดยเคร่งครัด

หมวด ๓

การรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ข้อ ๑๔ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์หรือห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ เฉพาะเขตควบคุมการปล่อยสัตว์ เฉพาะในเขตท้องที่ใดท้องที่หนึ่งหรือทั้งพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางสูง ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่การปล่อยสัตว์เพื่อการกุศลตามประเพณี

ข้อ ๑๕ เจ้าของสัตว์จะต้องควบคุมดูแลสัตว์และสถานที่เลี้ยงสัตว์ของตนมิให้ก่อเหตุรำคาญ แก่ผู้อื่น

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานสาธารณสุข พบสัตว์ ในที่หรือทางสาธารณะ ซึ่งอยู่ภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางสูงหรือเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ โดยไม่ปรากฏเจ้าของให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจจับสัตว์ และนำสัตว์ไปกักไว้ในที่สำหรับสัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดไว้เป็นเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน หรือกรณี สัตว์นั้นอาจเป็นอันตรายต่อประชาชนให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควร

ในระหว่างการจัดสัตว์หากสัตว์วิ่งหนีเกิดอุบัติเหตุอื่นใดทำให้สัตว์บาดเจ็บ หากเป็นเหตุที่ โดยพฤติการณ์ต้องเกิดขึ้น และเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้วทางองค์การบริหารส่วนตำบลบางสูงจะไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้น

กรณีตามวรรคสอง ถ้าความเสียหายเกิดขึ้นต่อบุคคลที่สามอันเนื่องมาจากการกระทำดังกล่าว บุคคลที่สามย่อมมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายได้ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสูงจะพิจารณาไล่เบี้ยความผิดตามข้อเท็จจริง

ข้อ ๑๗ เมื่อได้จับสัตว์มากักไว้ตามความในข้อ ๑๖ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะปิดประกาศแจ้งให้เจ้าของทราบและให้มารับสัตว์คืนไปภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่ได้จับสัตว์มากักไว้ โดยประกาศไว้ที่สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสูงหรือที่เปิดเผย เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันแล้ว ไม่มีผู้ใดมาแสดงตัวเป็นเจ้าของสัตว์ให้สัตว์นั้นตกเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสูง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้คืนสัตว์นั้นแก่เจ้าของสัตว์และได้ชำระอัตราค่าธรรมเนียมการปรับและค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูสัตว์ตามที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๑๘ กรณีที่กักสัตว์ไว้จากก่อให้เกิดอันตรายแก่สัตว์นั้นหรือสัตว์อื่นหรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะจัดการขายหรือขายทอดตลาดนั้นตามสมควรแก่กรณีก่อนถึงกำหนดสามสิบวันก็ได้เงินที่ได้จากการขายหรือขายทอดตลาด เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายหรือขายทอดตลาดและค่าเลี้ยงดูสัตว์แล้วให้เก็บรักษาเงินนั้นไว้แทนตัวสัตว์

กรณีสัตว์นั้นตายหรือเจ็บป่วยหรือไม่สมควรจำหน่ายต่อไป หรือเป็นโรคติดต่อที่อาจเป็นอันตรายแก่สัตว์อื่น ๆ หรือเมื่อสัตว์แพทย์ได้ตรวจสอบและให้ความเห็นเป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายได้

ในกรณีได้มีการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์ตามวรรคหนึ่งและเจ้าของสัตว์มาขอรับสัตว์คืนภายในกำหนดตามข้อ ๑๗ หรือได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้รับคืนสัตว์นั้น เจ้าของสัตว์ต้องเสียค่าธรรมเนียมการปรับและค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูสัตว์ตามที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๑๙ หากเจ้าของสัตว์ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือข้อบัญญัตินี้ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้เจ้าของสัตว์แก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องได้แล้วถ้าเจ้าของสัตว์ไม่แก้ไขหรือถ้าการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์นั้นจะก่อให้เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน

เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งให้ผู้นั้นหยุดเลี้ยงสัตว์ทันทีเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าปราศจากอันตรายแล้วก็ได้

คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งไว้ตามสมควรแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เว้นแต่เป็นกรณีคำสั่งให้หยุดดำเนินการทันที

ข้อ ๒๐ กรณีการเลี้ยงสัตว์ในสถานที่ของเอกชนหรือทางสาธารณะก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญต่อผู้อื่นให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของสัตว์หรือผู้ครอบครองสถานที่เลี้ยงสัตว์ระงับเหตุรำคาญภายในเวลาอันควรและถ้าเห็นสมควรจะให้กระทำโดยวิธีใดเพื่อระงับเหตุรำคาญนั้นหรือสมควรกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นอีกในอนาคตให้ระบุไว้ในคำสั่งนั้น

หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

ข้อ ๒๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

สมพร ราชแขวง

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลยางสูง

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียมทำยข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลยางสูง
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๑

ค่าธรรมเนียมการปรับ

๑. ช้าง	ค่าปรับเชือกละไม่เกิน	๑,๐๐๐ บาท
๒. ม้า โค กระบือ สุกร	ค่าปรับตัวละไม่เกิน	๕๐๐ บาท
๓. แพะ แกะ ล่อ ลา สุนัข	ค่าปรับตัวละไม่เกิน	๒๐๐ บาท
๔. สัตว์อื่น ๆ	ค่าปรับตัวละไม่เกิน	๑๐๐ บาท

ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดู

ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูสัตว์แต่ละชนิด หรือแต่ละประเภท	ตามจำนวนที่ได้จ่ายจริง
---	------------------------